

KOMISIJAS LĒMUMS (ES) 2021/1871**(2021. gada 22. oktobris),****ar ko groza Lēmumu 2014/312/ES par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai iekšdarbiem un ārdarbiem paredzētajām krāsām un lakām***(izziņots ar dokumenta numuru C(2021) 7514)***(Dokuments attiecas uz EEZ)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 66/2010 (2009. gada 25. novembris) par ES ekomarķējumu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 8. panta 2. punktu,

apspriedusies ar Eiropas Savienības Ekomarķējuma komiteju,

tā kā:

- (1) Regula (EK) Nr. 66/2010 nosaka, ka ES ekomarķējumu var piešķirt produktiem, kam visā to aprites ciklā ir samazināta ietekme uz vidi. Katrai produktu grupai jānosaka specifiski ES ekomarķējuma kritēriji.
- (2) Kritēriji attiecībā uz iekšdarbiem un ārdarbiem paredzētām krāsām un lakām un ar tiem saistītās vērtēšanas un verificācijas prasības ir noteikti Komisijas Lēmumā 2014/312/ES ⁽²⁾.
- (3) Saskaņā ar 2017. gada 30. jūnija ES ekomarķējuma atbilstības pārbaudes (REFIT) secinājumiem ⁽³⁾ Komisijas dienesti novērtēja to, cik relevants būtu grozījums, kas garantētu, ka sistēma tiek plaši izmantota attiecībā uz šo produktu grupu. Ir uzklautas arī publiskā sektora ieinteresētās personas.
- (4) Minētajā novērtējumā apstiprinājās, ka, lai nodrošinātu kritēriju pilnvērtīgu darbību, ir vajadzīga atkāpe attiecībā uz pigmentu "titāna dioksīds" (TiO₂), CAS Nr. 13463-67-7, un pigmenta piedevu "trimetilolpropāns" (TMP), CAS Nr. 77-99-6.
- (5) Pēc Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2020/217 ⁽⁴⁾ pieņemšanas pigments TiO₂ sausā pulvera formā ir klasificēts par 2. kategorijas inhalatīvu kancerogēnu ar saistīto bīstamības kodu H351 un bīstamības apzīmējumu "ir aizdomas, ka var izraisīt vēzi", ja 1 % vai vairāk TiO₂ daļiņu aerodinamiskais diametrs ir mazāks par vai vienāds ar 10 μm. Šī klasifikācija stāsies spēkā 2021. gada 1. oktobrī, un no minētās dienas titāna dioksīdu vairs nevarēs izmantot ar ES ekomarķējumu marķētos krāsu un laku produktos koncentrācijā, kas pārsniedz 0,010 % (masas), ja vien nav skaidri noteikta izņēmuma no prasībām 5.a.i kritērijā Komisijas Lēmuma 2014/312/ES pielikumā.
- (6) Pamatojoties uz nozares ieinteresēto personu, ES Ekomarķējuma padomes locekļu un ES ekomarķējuma licences turētāju sniegto informāciju, TiO₂ pašlaik ir vismaz 91 % ar ES ekomarķējumu marķēto krāsu un laku produktu sastāvā (tipiskais TiO₂ saturs krāsās un lakās ir 3–30 % (masas), bet tonēšanas pastās – līdz 65 %). Citi ISO 14024 I tipa ekomarķējumi Savienībā jau paredz izņēmumu attiecībā uz TiO₂ izmantojumu neatkarīgi no koncentrācijas šķidrās krāsās un lakās, kam nav bīstamības koda H351.

⁽¹⁾ OV L 27, 30.1.2010., 1. lpp.

⁽²⁾ Komisijas Lēmums 2014/312/ES (2014. gada 28. maijs) par ekoloģiskajiem kritērijiem ES ekomarķējuma piešķiršanai iekšdarbiem un ārdarbiem paredzētajām krāsām un lakām (OV L 164, 3.6.2014., 45. lpp.).

⁽³⁾ Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei par pārskatu par to, kā tiek īstenota Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 122/2009 par organizāciju brīvprātīgu dalību Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 25. novembra Regula (EK) Nr. 66/2010 par ES ekomarķējumu (COM(2017) 355 final).

⁽⁴⁾ Komisijas Deleģētā regula (ES) 2020/217 (2019. gada 4. oktobris), ar ko, to pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu, kā arī minēto regulu labo (OV L 44, 18.2.2020., 1. lpp.).

- (7) TiO_2 ir ļoti efektīvs pigments salīdzinājumā ar visām pārējām zināmajām alternatīvām, jo tas ir ļoti spilgts un tam ir augsts refrakcijas koeficients. Lai nodrošinātu noteiktu pārklājuma neaurredzamības pakāpi, krāsām un lakām ar alternatīviem pigmentiem, piemēram, cirkonija oksīdu, cinka oksīdu, bārija sulfātu vai cinka sulfātu, būtu jāsaturs vairāk pigmentu vai tās būtu jāuzklāj blīvāk, un tam būtu lielāka ietekme uz vidi.
- (8) Lūgums izdarīt izņēmumu attiecībā uz TiO_2 izmantošanu ar ES ekomarķējumu marķētās krāsās un lakās būtu jāpiemēro tikai maisījumiem, kuros TiO_2 klātbūtne neliek galaproduktu klasificēt ar bīstamības kodu H351. Tomēr saskaņā ar Deleģēto regulu (ES) 2020/217 uz tādu šķidro maisījumu iepakojuma, kuros ir 1 % vai vairāk TiO_2 daļiņu, kuru aerodinamiskais diametrs ir vienāds ar vai mazāks par 10 μm , ir jāizvieto Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008⁽⁷⁾ II pielikuma 2. daļā noteiktais EUH211 paziņojums: "Uzmanību! Izsmidzinot var veidoties bīstami ieelpojami pilieni. Ne smidzinājumu, ne miglu neieelpot."
- (9) 2020. gada martā kopīgajā iesniegumā Eiropas Ķimikāliju aģentūras pārvaldītajā klasifikācijas un marķējumu sarakstā pigmenta piedeva TMP tika klasificēta par 2. kategorijas reprodūktīvajai sistēmai toksisku vielu ar saistīto bīstamības kodu H361fd un bīstamības apzīmējumu "ir aizdomas, ka var kaitēt auglībai vai nedzimušajam bērnam". Krāsu ražotāji TMP neizmanto tieši, taču tas var būt pigmentu sastāvā kā piedeva līdz 1,0 % (visbiežāk līdz 0,6 %) pigmenta masas. Ar TMP apstrādātos pigmentus nedrīkst izmantot ar ES ekomarķējumu marķētos krāsu un laku produktos, ja TMP koncentrācija krāsu un laku produktā pārsniedz 0,010 % (masas). Lai atvieglotu ar TMP apstrādātu pigmentu izmantošanu, attiecībā uz TMP klātbūtni ir skaidri jānosaka izņēmums no prasībām 5.a kritērijā "Vispārējie ierobežojumi, kas attiecas uz bīstamības klasēm un bīstamības apzīmējumiem" Lēmumā 2014/312/ES.
- (10) Pamatojoties uz nozares ieinteresēto personu, ES Ekomarķējuma padomes locekļu un ES ekomarķējuma licences turētāju sniegto informāciju, pigmentus apstrādā ar TMP, lai uzlabotu to masas plūsmu dozēšanas laikā un uzlabotu dispersiju sajaukšanas laikā. Ar TMP apstrādāti pigmenti palīdz panākt lielāku dispersijas līmeni un mazāku sajaukšanas laiku (aplēsts, ka samazinājums ir 30 %), kā rezultātā tiek ietaupīta enerģija un palielinās ražotnes produktivitātes līmenis. Pašlaik nav zināms par alternatīvām, kas nodrošinātu TMP piemītošās priekšrocības masas plūsmas un dispersijas ziņā. Tiek lēsts, ka nebīstamu vai mazāk bīstamu TMP alternatīvu pētniecība un izstrāde varētu prasīt vismaz divus gadus, un nav garantijas par izdošanos. Ar TMP apstrādātu pigmentu turpmāka izmantošana krāsu un laku produktos Savienībā jau ir atļauta vairākos citos ISO 14024 I tipa ekomarķējumos.
- (11) Nepieciešamība izdarīt izņēmumus attiecībā uz TiO_2 un TMP pēc Komisijas Lēmuma 2014/312/ES spēkā esības perioda būtu rūpīgi jāvērtē attiecīgo kritēriju pārskatīšanas procesā. Tikmēr nozare tiek mudināta meklēt drošākas alternatīvas šīm vielām.
- (12) Skaidrības labad Lēmuma 2014/312/ES pielikuma papildinājuma 1. punkta iii) apakšpunktā vielai 2-metil-2H-izotiazol-3ons (MIT), CAS No. 2682-20-4; EK Nr. 220-239-6, norādītā robežvērtība 0,0200 % ir jāaizstāj ar robežvērtību 0,0015 %, lai minētā pielikuma 5.a kritērija saturu saskaņotu ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 13. pielāgojumu zinātnes un tehnikas attīstībai⁽⁸⁾, kurš stājas spēkā 2020. gada 1. maijā.
- (13) Ar 13. pielāgojumu zinātnes un tehnikas attīstībai MIT robežkoncentrācija ir samazināta līdz 0,0015 %, kas liktu maisījumu klasificēt par 1.A kategorijas ādas sensibilizatoru ar saistīto bīstamības kodu H317 un bīstamības apzīmējumu "var izraisīt alerģisku ādas reakciju". 5.a kritērijs neļauj ar ES ekomarķējumu marķēto galīgo krāsu vai laku produktu klasificēt ar bīstamības kodu H317, ja vien nav skaidri noteikts izņēmums. Tāpēc ES ekomarķējuma papildinājumā Lēmuma 2014/312/ES pielikumā MIT norādītā robežvērtība 0,0200 % ir pretrunīga un būtu jāaizstāj ar 0,0015 %.

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV L 353, 31.12.2008., 1. lpp.).

⁽⁸⁾ Komisijas Regula (ES) 2018/1480 (2018. gada 4. oktobris), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un labo Komisijas Regulu (ES) 2017/776 (OV L 251, 5.10.2018., 1. lpp.).

- (14) Skaidrības labad Lēmuma 2014/312/ES pielikuma papildinājuma 1. punkta iii) apakšpunktā vielai 2-oktil-2H-izotiazol-3-ons (OIT), CAS Nr. 26530-20-1; EK Nr. 247-761-7, norādītā robežvērtība 0,0500 % ir jāaizstāj ar robežvērtību 0,0015 %, lai minētā pielikuma 5.a kritērija saturu saskaņotu ar Regulas (EK) Nr. 1272/2008 15. pielāgojumu zinātnes un tehnikas attīstībai, kurš stāsies spēkā 2022. gada 1. martā.
- (15) Ar 15. pielāgojumu zinātnes un tehnikas attīstībai OIT robežkoncentrācija samazināsies līdz 0,0015 %, kas liktu maisījumu klasificēt par 1.A kategorijas ādas sensibilizatoru ar saistīto bīstamības kodu H317 un bīstamības apzīmējumu "var izraisīt alerģisku ādas reakciju". 5.a kritērijs neļauj ar ES ekomarķējumu marķēto galīgo krāsas vai lakas produktu klasificēt ar bīstamības kodu H317, ja vien nav skaidri noteikts izņēmums. Tāpēc ES ekomarķējuma papildinājumā OIT norādītā robežvērtība 0,0500 % no 2022. gada 1. marta būtu pretrunīga un no minētā datuma būtu jāaizstāj ar robežvērtību 0,0015 %.
- (16) Tāpēc Lēmums 2014/312/ES būtu attiecīgi jāgroza.
- (17) Šajā lēmumā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar atzinumu, ko sniegusi ar Regulas (EK) Nr. 66/2010 16. pantu izveidotā komiteja,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

Vienīgais pants

Lēmuma 2014/312/ES pielikumu groza saskaņā ar šā lēmuma pielikumu.

Šis lēmums ir adresēts dalībvalstīm.

Briselē, 2021. gada 22. oktobrī

*Komisijas vārdā –
Komisijas loceklis
Virginijus SINKEVIČIUS*

PIELIKUMS

Lēmuma 2014/312/ES pielikuma papildinājumu groza šādi:

- 1) iedaļas "1. Krāsvielām, saistvielām un galaproduktiem pievienotie konservanti" iii) apakšpunktu "Atļautie kopējie izotiazolinona vielu savienojumu daudzumi lietošanai gatavā produktā." groza šādi:
 - a) 2-metil-2H-izotiazol-3-ona robežvērtību 0,0200 % aizstāj ar šādu:
"2-metil-2H-izotiazol-3-ons: 0,0015 %";
 - b) 2-oktil-2H-izotiazol-3-ona robežvērtību 0,0500 % aizstāj ar šādu:
"2-oktil-2H-izotiazol-3-ons: 0,0500 % (līdz 2022. gada 28. februārim); 0,0015 % (no 2022. gada 1. marta)";
- 2) iedaļas "5. Dažādas vispārējas lietojamības funkcionālas vielas" f) apakšpunktu (Pigmenti) aizstāj ar šādu:

Vielu grupa	Ierobežojuma un/vai izņēmuma darbības joma	Robežkoncentrācijas (attiecīgā gadījumā)	Novērtēšana un verifikācija
"f) Pigmenti Piemērojamība: visi produkti	Ierobežojums: pigmentus, kuru sastāvā ir metāli, izmanto tikai tad, ja pigmenta laboratoriskā testēšana apliecina, ka metāla hromofors ir saistīts kristāliskajā režģī un ir nešķīstošs. Izņēmums: lietošanas izņēmumu bez testēšanas piemēro šādiem metālu saturošajiem pigmentiem: — bārija sulfāts, — antimonija niķelis nešķīstošā TiO ₂ režģī, — kobalta alumīnāta zilais špinelis, — kobalta hromīta zilganzaļais špinelis.	neattiecas	Verifikācija: testa rezultāti, kas apliecina, ka pigmenta hromofors ir saistīts kristāliskajā režģī un ir nešķīstošs. Testa metode: DIN 53770-1 vai ekvivalents
	Izņēmums 5.a kritērijam: kanc., 2. kat., H351 (ieelpošana): — tikai titāna dioksīdam (TiO ₂) un tikai gadījumos, kad TiO ₂ klātbūtne neizraisa licencējamā krāsu vai laku produkta kanc. 2, H351 klasifikāciju	neattiecas	Verifikācija: pieteikuma iesniedzējs pierāda, ka gan viņš pats, gan TiO ₂ piegādātājs ir ieviesuši sistēmas, lai samazinātu darba ņēmēju eksponētību sausam TiO ₂ pulverim darba vietā (piemēram, slēgtas dozēšanas sistēmas, ventilētas dozēšanas un sajaukšanas zonas, individuālie aizsardzības līdzekļi).
	Izņēmums 5.a kritērijam: repr., 2. kat., H361fd: — trimetilolpropānam (TMP) un tikai, ja to izmanto kā piedevu pigmentos	0,50 %	Verifikācija: pigmenta piegādātājs deklarē, ka TMP saturs nepārsniedz 0,50 % no pigmenta masas."